

WOKÓŁ WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ: KOMPLEMENTARNOŚĆ W FUNDUSZACH ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH UE

“Wspólna Polityka Rolna musi opierać się na wspólnych ramach strategicznych i programowych [...]. Polityka rolna i polityka rozwoju obszarów wiejskich muszą funkcjonować z uwzględnieniem szerszego kontekstu strategii narodowych i regionalnych – spójnie i komplementarnie z innymi politykami.”

Deklaracja Cork 2.0 – Lepsze życie na obszarach wiejskich

Obszary wiejskie zajmują **83 proc.** obszaru Unii Europejskiej.

Zamieszkuje je **28 proc.** unijnych obywateli – około 140 milionów osób.

Wiele obszarów wiejskich dotyka problem wysokiego bezrobocia oraz braku odpowiedniej infrastruktury, takiej jak szybki internet czy połączenia transportowe. Mieszkańcy wsi są dwukrotnie bardziej narażeni na doświadczenie ubóstwa czy wykluczenia społecznego niż mieszkańcy miast.

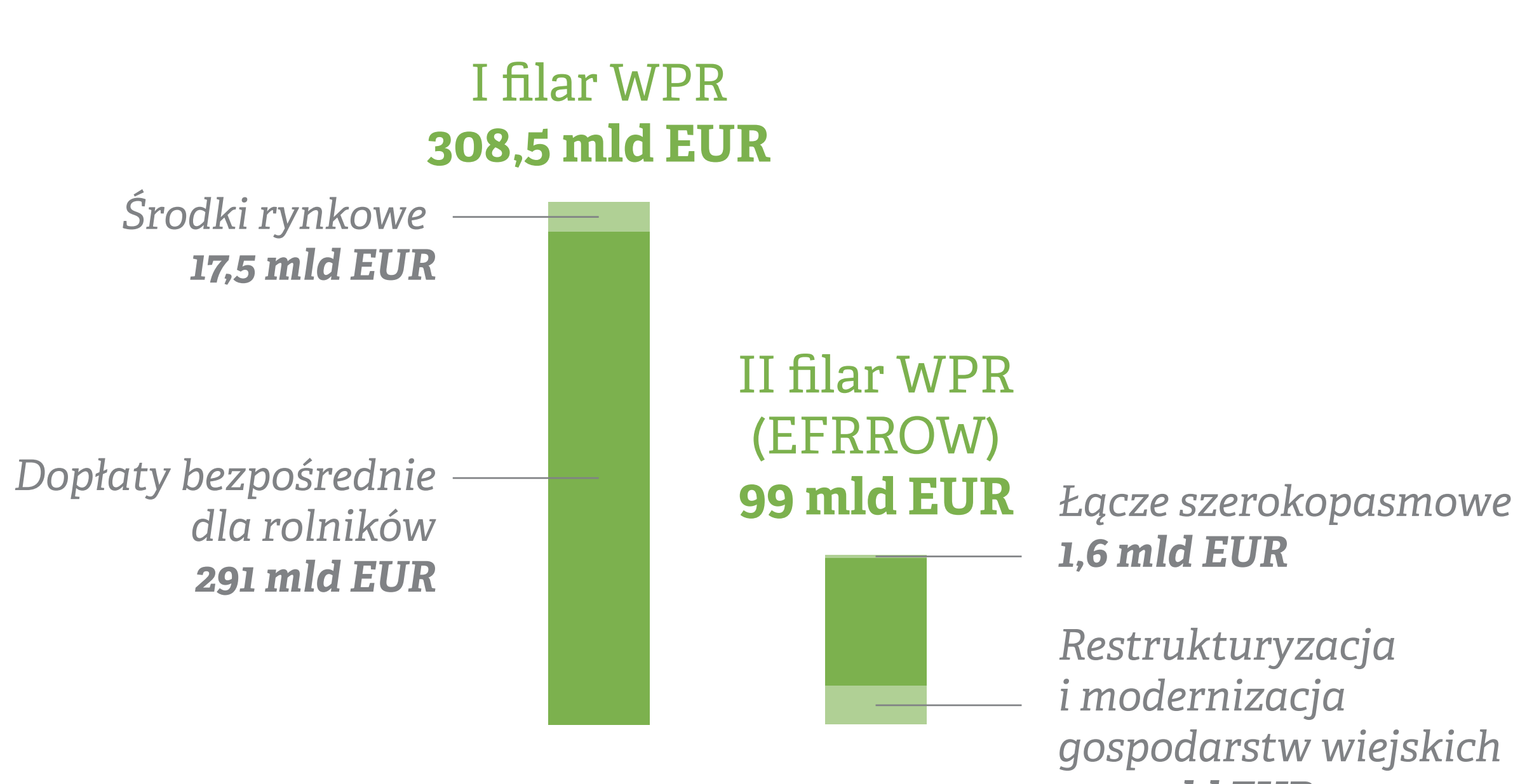
Obietnica lepszego standardu życia oraz większych możliwości ekonomicznych poza wsią powoduje masową emigrację z tych obszarów do miast, obciążając je i pozostawiając jednocześnie niewykorzystany potencjał wsi.

Polityka UE w zakresie rozwoju obszarów wiejskich ma na celu walkę z tym trendem przy wykorzystaniu rolnictwa jako katalizatora zmian – z korzyścią dla wszystkich sektorów. Rozwój obszarów wiejskich finansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), którego budżet wynosi 99 mld euro. Stanowi on drugi filar Wspólnej Polityki Rolnej (WPR).

W ramach pierwszego filaru Wspólnej Polityki Rolnej rolnicy otrzymują coroczne dopłaty bezpośrednie wypłacane na podstawie ilości posiadanej ziemi, podczas gdy drugi filar koncentruje się na wieloletnich projektach mających na celu zwiększenie stabilności, inwestycji i innowacji.

FUNDUSZE WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ NA LATA 2014-2020

38 proc. budżetu Unii Europejskiej jest przeznaczanych na **Wspólną Politykę Rolną**.

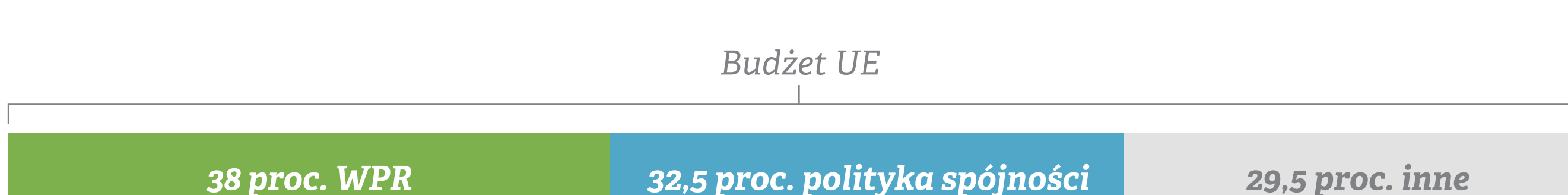

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zapewni 22,6 mld euro na modernizację i restrukturyzację gospodarstw rolnych w latach 2014-2020. Jego celem będzie także wydanie 1,6 mld euro na zapewnienie dostępu do szerokopasmowego internetu 27 milionom ludzi zamieszkujących peryferyjne obszary wiejskie oraz wsparcie rozwoju 58 000 małych i średnich przedsiębiorstw.

Dochody gospodarstw rolnych stanowią jedynie 40 proc. średniej unijnej w innych sektorach. Dlatego rolnicy chcą gwarancji, że dotychczasowe wsparcie będzie również uwzględnione w unijnym budżecie na okres po 2020 r.

Jednak wraz z wyjściem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej – płatnika netto do unijnego budżetu – oraz wobec rosnących wyzwań, takich jak obrona, migracje, zmiany klimatu, rośnie presja, aby unijne fundusze były wydawane w sposób jak najbardziej efektywny, a także na poszukiwanie możliwości współpracy między funduszami i programami.

Wspólna Polityka Rolna, ten największy program w budżecie UE, musi udowodnić, że jest instrumentem skutecznym, aby uniknąć ryzyka obciążenia środków.

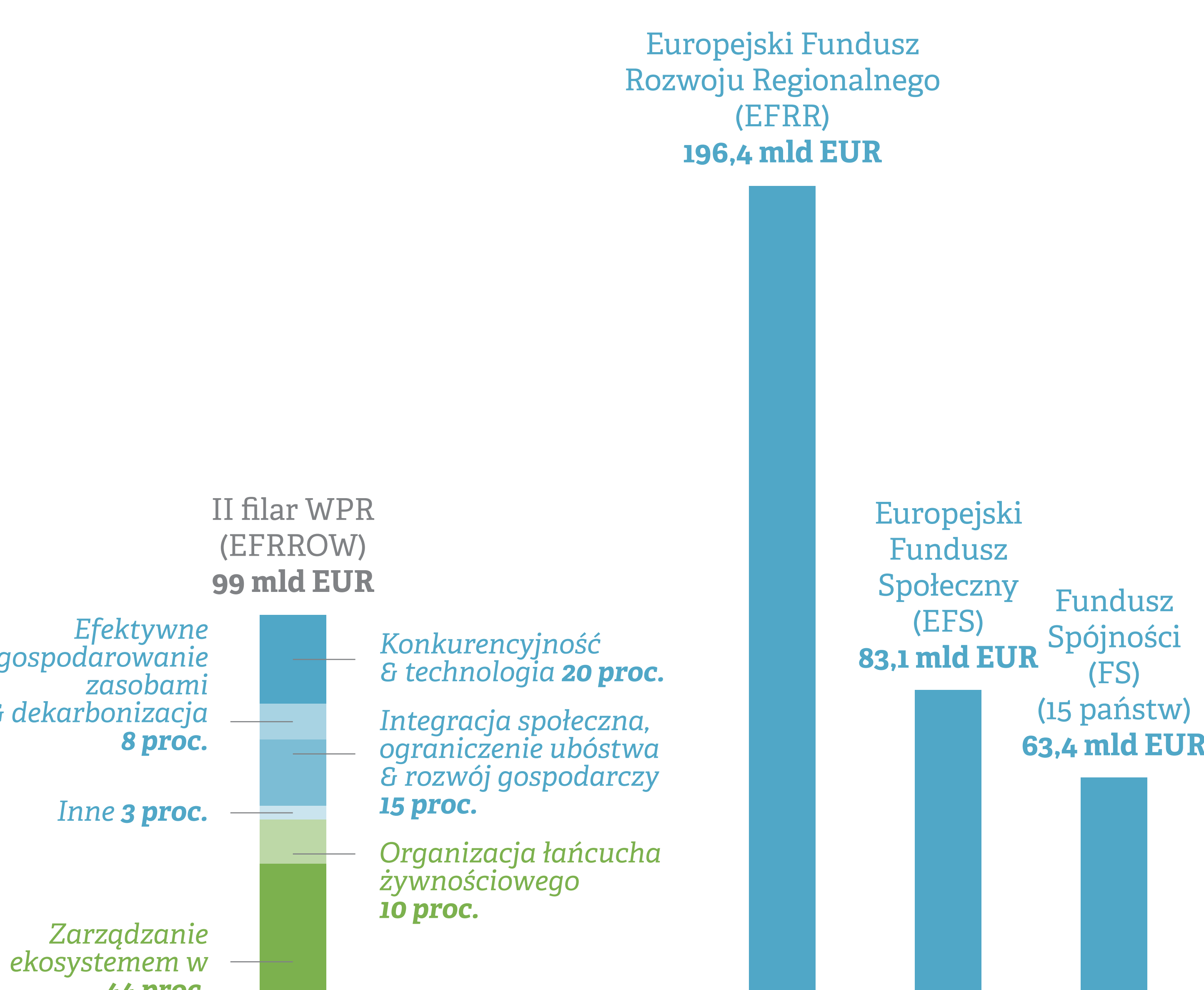
38 proc. unijnego budżetu na lata 2014-2020 jest wydawane na **WPR**. **32,5 proc.** zaś na **politykę spójności**.

Unijna polityka spójności może uzupełniać fundusze przeznaczone na rozwój obszarów wiejskich. Łącznie, trzy fundusze są warte 343 mld euro w budżecie na lata 2014-2020. Stanowi to 32,5 proc. wszystkich wydatków UE.

Te trzy fundusze to: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny (EFS). Chociaż nie nakładają się one z EFRROW, istnieje znaczna komplementarność między celami różnych funduszy.

FUNDUSZE SPÓJNOŚCI UE

Filar rozwoju obszarów Wspólnej Polityki Rolnej oraz uzupełniające fundusze w ramach Polityki Spójności.

Cztery z celów Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich są uzupełnione priorytetami co najmniej jednego funduszu Polityki Spójności UE.

PORÓWNANIE CELÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROLNEGO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH ORAZ POLITYKI SPÓJNOŚCI

EFROW (II filar WPR)	EFRR	FS	EFS
Integracja społeczna, ograniczenie ubóstwa & rozwój gospodarczy (15 proc.)	Skoncentrowany na małych i średnich przedsiębiorstwach, rozwój gospodarczy w górzystych i peryferyjnych obszarach	Cyfryzacja, infrastruktura energetyczna i transportowa dla rozwoju gospodarczego	Adaptacja siły roboczej, perspektywy zatrudnienia, integracja społeczna i gospodarcza, redukcja ubóstwa
Rentowność, konkurencyjność & technika rolnicza (20 proc.)	Inwestycje technologiczne	Infrastruktura cyfrowa i transportowa	✗
Efektywne gospodarowanie odpadami & obniżenie emisyjności (8 proc.)	Inwestycje niskoemisyjne	Infrastruktura energooszczędna	✗
Transfer wiedzy & innowacje (międzysektorowe)	Innowacje, badania, modernizacja gospodarki	✗	✗
Organizacja łańcucha żywnościowego, dobrostan zwierząt & zarządzanie ryzykiem (10 proc.)	✗	✗	✗
Ochrona ekosystemów & odbudowa (44 proc.)	✗	✗	✗

Dwa ostatnie cele, które wyróżniają tylko EFROW pochodzą z budżetu WPR na rozwój obszarów wiejskich (54 mld EUR).

“Europejska Polityka Rolna jest unikalnym zestawem uzupełniających się narzędzi. Programy rozwoju obszarów wiejskich odgrywają kluczową rolę w pobudzeniu inwestycji, zrównoważonym rozwoju oraz elastyczności sektora rolnego. Pierwszy filar jest natomiast miejscem wsparcia dla rolników, które zapewnia jednolite zasady dla produkcji i wymiany europejskich dóbr, zabezpieczenia oraz solidarność na terenie całej UE.”

Luc Vernet, ekspert think tanku Farm Europe